

číslo ve spisu:

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Katedra pastorálních oborů a právních věd

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky Katedra pastorálních oborů a právních věd

Autor/autorka práce: Bc. Anna Holubová
Studijní program/obor: Teologie, Katolická teologie
Název práce:
Česká vánoční duchovní hudba jako fenomén a její místo v liturgii
i ve společnosti.
Pohled na její pozitivní vliv,
na evangelizaci, pastoraci, ekumenismus.
Vedoucí práce: PhDr. Radek Tichý, Ph.D. et S.L.D.
Rozsah práce: 80 s.

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☐	☒	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☐	☐	☒
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☒	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☐	☒	☐	☐

B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☐	☐	☒
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☐	☒	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☐	☐	☒
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☐	☐	☒
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☐	☐	☒
C. Celkový přínos práce				
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		Ne	
Práce je kompilační prací	☐	☒		
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☒		☐	
Práce přináší nové poznatky	☐	☒		
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐	☒		
Práce má metodologický/teologický přínos	☐	☒		

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Předkládaná práce Bc. A. Holubové odpovídá rozsahovým podmínkám diplomové práce, po jazykové stránce obsahuje drobné překlepy a uspořádáním jistou stylistickou nesrozumitelnost. Formální zpracování práce je nevyvážené - nepřiměřeně rozsáhlé zpracované je téma Dějin duchovní hudby (kap.3) a v podkapitole 4.2 popis vánoční duchovní hudby.

Obsahová stránka diplomové práce je v mnohých formulacích nepřesná. Za mnohé uvedme následující:

Autorka popisuje hudební projevy starozákonního lidu (kap. 3.1) - text neobsahuje srozumitelně formulované charakteristiky židovské hudby; charakteristika kontrapuntické hudby budí otázky, zda autorka skutečně ví, o čem píše. (kap. 3.5). Nesystematická je selektivnost probíraných témat dějin duchovní hudby (pouhá jedna věta o L. Janáčkově, s. 29) autorkou formulované závěry se omezují na pouhé konstatování bez srozumitelné argumentace (kap. 3.2, s. 15 - Proč se rané křesťanstvo nesblížilo s instrumentální hudbou?)

Zjednodušené a nepřesné je i zabývání se gregoriánským chorálem (kap. 3.5) – „tento zpěv se objevuje a postupně rozšiřuje od 9. století, vyniká krásou a vzácností, co do výskytu.“

Text obsahuje další drobné nepřesnosti v hudební terminologii: „mol tóniny“ (moll), Velká mše C moll od W. A. Mozarta (moll tóniny označujeme malým písmenem) - otázka hudební gramatiky; Nesystematičnost až chaotičnost textu (kap. 3.6) dokládá prolínání témat napříč staletími - vývoj stylu církevní hudby, obliba klávesových nástrojů, nové hudební formy, barokní umění v Čechách, literátská bratrstva, počátky české opery atd. Věty typu (s. 25)

"Duchovní hudba měla velkou publicitu a tak styky klášterů s cizinou byly významnější, než se šlechtou." činí výpověď textu úplně nesrozumitelnou. Zařazení zmínky o Ceciliánském hnutí (2. pol. 19.st.) do této kapitoly je mylné. Ze s. 28 – „v některých případech se užívá Te Deum, kdy nahrazuje Benedictus,“...? Celá kapitola by se snad dala charakterizovat jako autorčino chápání vývoje evropské hudby, které však nese podstatné znaky zjednodušení a útržkovitého popisu, s bludnými konstatováními: kap 3.6. L. van Beethoven přiřazen k pozdějším autorům barokní hudby (dovršitel první vídeňské školy klasicistní hudby).

Jádro předkládané práce v kap. 4 pouze okrajově zmiňuje teologii Vánoc. Otázku liturgie Vánoc jejich liturgických zpěvů a symbolů nezmiňuje vůbec. V oddílu 4.2 je „skryt“ opět dějinný blok, který v podkapitolách obsahuje zmínku o pramenech české vánoční hudby. Otázkou je opět pojatá šíře této „podkapitoly“. Obsahuje chronologický průřez dějinami hudby, na mnoha místech zkratkovitě pojatý, čerpající z jediného zdroje – FROLEC, Václav a kolektiv. Vánoce v české kultuře. 1. vyd., Praha: Vyšehrad. Autorka pojednává také o skladatelích, kteří jsou známí především díky jejich vánoční duch. hudbě. Největší rozsah je věnován osobnosti a dílu J. J. Ryby (kap. 4.2.11.) – jeho Česká mše vánoční (kap. 4.2.12.) a pastorely (kap. 4.2.13.). Na s. 66 se autorka dostává k hodnocení „naší doby“, úvaha však nemá vlastní pastorační uchopení a jen plyne v textu.

Kap 4.3 obrací svou pozornost k zahraničnímu hudebně-vánočnímu repertoáru.

V úvodu si Bc. A. Holubová vytyčila jako cíl: "část hlavní kapitoly poukáže na pozitivní vliv vánoční hudby na evangelizaci, pastorační a také na ekumenismus". Závěrečné zhodnocení v kap. 5 se pak těchto témat vůbec netýká. Autorka shrnuje vlastními slovy kap. 3 a kap. 4.2.

Práci uzavírá úvahami o důvodech oblíbenosti Vánoc a vánoční duchovní hudby: „Zpravidla v zimním, nevlídném období, lidé rádi oslavovali příchod Spasitele, v podobě děťátka, během Vánoc.“ „Vánoční hudba velmi časně, již od středověku, začala provozovat v mateřském jazyce, který byl blízký všem vrstvám, zejména nejchudším i na venkově, což ovlivnilo její rozšíření a udržení v lidové kultuře.“ (s. 72) Díky neuspořádanosti těchto úvah (stylistické úrovni, jazykové práci s pojmy) diplomová práce ztrácí charakter odborné práce.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Jak rozumíte tomu, že musica sacra - posvátná hudba - je integrální součástí liturgie? Jaké 3 charakteristiky má mít liturgická hudba? Jaké konkrétní pastorační využití vánoční duchovní hudby znáte? Jakou vánoční hudbu doporučujete k evangelizaci?

Doporučení práce k obhajobě	nedoporučuji
------------------------------------	---------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 22.8.2018

Podpis: